

Mrk

Chapter 1

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ Θεοῦ.
Wiwitan saking-kang Injil Yésus Kristus, Putra Gusti-Allah.
[G0746](#) [G3588](#) [G2098](#) [G2424](#) [G5547](#) [G5207](#) [G2316](#)

Iki wiwitane Injile Gusti Yesus Kristus, Putraning Allah.

2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφῆτῃ, Ἴδου, ἀποστέλλω τὸν
Kados kaserat ing kang Yésaya kang nabi, Lah, Ingsun-ngutus kang
[G2531](#) [G1125](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2268](#) [G3588](#) [G4396](#) [G3708](#) [G0649](#) [G3588](#)
ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
utusan Ingsun sakdurungé pasuryan panjenengan, kang bakal-nyawisaken kang margi
[G0032](#) [G1473](#) [G4253](#) [G4383](#) [G4771](#) [G3739](#) [G2680](#) [G3588](#) [G3598](#)
σου.
panjenengan.
[G4771](#)

Kaya kang wis katulisan ing kitabe Nabi Yesaya: "Lah, Ingsun dhawuh marang utusaningSun, supaya ndhisiki Sira, iku bakal nyawisake dalanira;

3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδόν
swara wong-kang-nguwuh ing kang ara-ara-samun, Samektakna kang margi
[G5456](#) [G0994](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2048](#) [G2090](#) [G3588](#) [G3598](#)
Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
Pangéran, lempeng damelna kang lurung-lurungé Panjenengané.
[G2962](#) [G2117](#) [G4160](#) [G3588](#) [G5147](#) [G0846](#)

ana swaraning wong kang nguwuh-uwuh ana ing ara-ara samun: Padha nyawisna margining Pangeran, lencengna lurung-lurunge."

4 ἐγένετο Ἰωάννης, ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, [καὶ] κηρύσσω
ana Yohanes, kang mbaptis ing kang ara-ara-samun, lan nguwuh-uwuh
[G1096](#) [G2491](#) [G3588](#) [G0907](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2048](#) [G2532](#) [G2784](#)
βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
baptisan patobatan kanggo pangapuraning dosa.
[G0908](#) [G3341](#) [G1519](#) [G0859](#) [G0266](#)

Kaya mangkono anggone Nabi Yokanan Pambaptis rawuh ing ara-ara samun lan nguwuh-uwuh: "Padha mratobata lan padha kabaptisa, temah Gusti Allah bakal ngapura dosamu."

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ
lan padha-metu marang panjenengané kabèh kang Yudéa wilayah, lan kang
[G2532](#) [G1607](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2449](#) [G5561](#) [G2532](#) [G3588](#)
Ἱεροσολυμίται, πάντες καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ
wong-Yérusalèm, kabèh lan padha-dibaptis déning panjenengané ing kang Yordan
[G2415](#) [G3956](#) [G2532](#) [G0907](#) [G5259](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2446](#)
ποταμῷ, ἔξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
kali, ngakoni kang dosa-dosané wong-iku.
[G4215](#) [G1843](#) [G3588](#) [G0266](#) [G0846](#)

Wong-wong saka ing wewengkon Yudea lan kabeh kang manggon ing kutha Yerusalem, padha mrono sarta padha dibaptisi kalawan ngakoni sakehing dosane, ana ing bengawan Yarden.

- 6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδευμένους τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην
lan ana kang Yohanes nganggo wulu unta, lan sabuk kulit
[G2532](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2491](#) [G1746](#) [G2359](#) [G2574](#) [G2532](#) [G2223](#) [G1193](#)
- περὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ; καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.
ing kang bangkèkan panjenengané; lan mangan walang lan madu alas.
[G4012](#) [G3588](#) [G3751](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2068](#) [G0200](#) [G2532](#) [G3192](#) [G0066](#)

Nabi Yokanan ngagem jubah wulu unta lan paningset walulang, dene kang kadhahar walang karo madu alas.

- 7 καὶ ἐκήρυσσεν, λέγων, Ἴρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω
lan nguwuh-uwuh, ngandika, Rawuh kang langkung-kuwat tinimbang-kula sawisé
[G2532](#) [G2784](#) [G3004](#) [G2064](#) [G3588](#) [G2478](#) [G1473](#) [G3694](#)
- μου, οὐ οὐκ εἰμὶ ἰκανός, κύψας, λῦσαι τὸν ἰμάντα τῶν
kula, kang ora kula pantes, mbungkuk, ngluwari kang tali saking-kang
[G1473](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1510](#) [G2425](#) [G2955](#) [G3089](#) [G3588](#) [G2438](#) [G3588](#)
- ὑποδημάτων αὐτοῦ.
trumpah panjenengané.
[G5266](#) [G0846](#)

Yaiku kang kawartakake mangkene: “Sawise aku bakal rawuh kang panguwaose ngluwahi aku. Bok tumungkul nguculi taline sepatune bae aku ora pantes.

- 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι; αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
kula mbaptis panjenengan banyu; panjenengané nanging bakal-mbaptis panjenengan
[G1473](#) [G0907](#) [G4771](#) [G5204](#) [G0846](#) [G1161](#) [G0907](#) [G4771](#)
- «ἐν» Πνεύματι Ἁγίῳ.
ing Roh Suci.
[G1722](#) [G4151](#) [G0040](#)

Aku mbaptis kowe nganggo banyu, nanging Panjenengane bakal mbaptis kowe kalawan Roh Suci.”

- 9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ
Lan kelampahan ing nalika-iku kang dinten, rawuh Yésus saking Nasarèt
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2250](#) [G2064](#) [G2424](#) [G0575](#) [G3478](#)
- τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου.
ing-kang Galiléa, lan dibaptis ing kang Yordan déning Yohanes.
[G3588](#) [G1056](#) [G2532](#) [G0907](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2446](#) [G5259](#) [G2491](#)

Nalika samana Gusti Yesus rawuh saka ing kutha Nasaret ing tanah Galilea, lan banjur dibaptis dening Nabi Yokanan ana ing bengawan Yarden.

- 10 καὶ εὐθύς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος, εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς,
lan énggal minggah saking kang banyu, pirsu menga kang langit,
[G2532](#) [G2112](#) [G0305](#) [G1537](#) [G3588](#) [G5204](#) [G3708](#) [G4977](#) [G3588](#) [G3772](#)
- καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν.
lan kang Roh kados manuk-dara tumurun ing panjenengané.
[G2532](#) [G3588](#) [G4151](#) [G5613](#) [G4058](#) [G2597](#) [G1519](#) [G0846](#)

Bareng Panjenengane mentas saka ing banyu, banjur mirsa langit piyak, sarta Roh apindha manuk dara tumedhak ing Panjenengane.

- 11 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου,
lan swara ana saking kang langit, Panjenengan iku kang Putra Ingsun,
[G2532](#) [G5456](#) [G1096](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3772](#) [G4771](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#)
- ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.
kang kinasih, ing panjenengan Ingsun-rena.
[G3588](#) [G0027](#) [G1722](#) [G4771](#) [G2106](#)

Nuli ana swara saka ing swarga kang kaprungu mangkene: “Sira iku Putra kang Suntresnani, kang dadi kaparenging panggalihingSun.”

- 12 Καὶ εὐθύς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον.
Lan énggal kang Roh panjenengané ngentasaken menyang kang ara-ara-samun.
[G2532](#) [G2112](#) [G3588](#) [G4151](#) [G0846](#) [G1544](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2048](#)

Sawise iku Gusti Yesus dumadakan katuntun dening Roh menyang ing ara-ara samun.

- 13 καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἡμέρας, πειραζόμενος ὑπὸ
lan ana ing kang ara-ara-samun patang-puluh dinten, digodha déning
[G2532](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2048](#) [G5062](#) [G2250](#) [G3985](#) [G5259](#)
- τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων; καὶ οἱ ἄγγελοι
kang Sétan, lan ana karo kang kéwan-kéwan-galak; lan kang malaékat
[G3588](#) [G4567](#) [G2532](#) [G1510](#) [G3326](#) [G3588](#) [G2342](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0032](#)
- διηκόνουν αὐτῷ.
ngladosi panjenengané.
[G1247](#) [G0846](#)

Ana ing kono suwene patang puluh dina, kagodha dening Iblis, Panjenengane lereb ana ing satengahing sato alas, sarta diladosi dening para malaekat.

- 14 Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
Lan sawisé kang kacekel kang Yohanes, rawuh kang Yésus menyang
[G2532](#) [G3326](#) [G3588](#) [G3860](#) [G3588](#) [G2491](#) [G2064](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1519](#)
- τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ,
kang Galiléa, nguwuh-uwuh kang Injil saking-kang Gusti-Allah,
[G3588](#) [G1056](#) [G2784](#) [G3588](#) [G2098](#) [G3588](#) [G2316](#)

Barang Nabi Yokanan wis kacepeng, Gusti Yesus rawuh ing tanah Galilea, nggelarake Injiling Allah,

- 15 καὶ λέγων, ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία
lan ngandika, yèn Wis-kelakon kang wektu, lan wis-cedhak kang Kraton
[G2532](#) [G3004](#) [G3754](#) [G4137](#) [G3588](#) [G2540](#) [G2532](#) [G1448](#) [G3588](#) [G0932](#)
- τοῦ Θεοῦ; μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
saking-kang Gusti-Allah; mratobata, lan pracayaa ing kang Injil.
[G3588](#) [G2316](#) [G3340](#) [G2532](#) [G4100](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2098](#)

pangandikane: “Iki wis tekan ing titimangsane; Kratoning Allah wus cedhak. Padha mratobata, lan pracayaa marang Injil!”

16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν Σίμωνα καὶ
 Lan liwat ing-pinggir kang segara ing-kang Galiléa, pirsá Simon lan
[G2532](#) [G3855](#) [G3844](#) [G3588](#) [G2281](#) [G3588](#) [G1056](#) [G3708](#) [G4613](#) [G2532](#)
 Ἀνδρέαν, τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος, ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ; ἦσαν γὰρ
 Andréas, kang sadhèrèk Simon, nyebar-jala ing kang segara; awit amargi
[G0406](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4613](#) [G0906](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2281](#) [G1510](#) [G1063](#)
 ἄλιεῖς.
 wong-nelayan.
[G0231](#)

Nalika Gusti Yesus tindak ana ing urut pinggire sagara Galilea, mirsa Simon karo Andreas sadulure Simon, lagi padha nibakake jala ing sagara, amarga padha dadi tukang golek iwak.

17 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ
 lan ngandika marang-wong-iku kang Yésus, Mrénéa sawisé Aku, lan
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1205](#) [G3694](#) [G1473](#) [G2532](#)
 ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἄλιεῖς ἀνθρώπων.
 Aku-bakal-damel panjenengan dadi nelayan manungsa.
[G4160](#) [G4771](#) [G1096](#) [G0231](#) [G0444](#)

Banjur padha didhawuhi Gusti Yesus mangkene: “Ayo, padha melua Aku, kowe bakal Dakdadekake tukang golek uwong.”

18 καὶ εὐθύς, ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.
 lan énggal, ninggalaken kang jala, ndhèrèk panjenengané.
[G2532](#) [G2112](#) [G0863](#) [G3588](#) [G1350](#) [G0190](#) [G0846](#)

Sakarone nuli enggal-enggal ninggal jalane lan ndherekake Panjenengane.

19 Καὶ προβάς ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ
 Lan mlampah-majeng sithik, pirsá Yakobus kang putrané-kang Zébédéus, lan
[G2532](#) [G4260](#) [G3641](#) [G3708](#) [G2385](#) [G3588](#) [G3588](#) [G2199](#) [G2532](#)
 Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ
 Yohanes kang sadhèrèk panjenengané, lan wong-iku ing kang prau
[G2491](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4143](#)
 καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.
 ndandani kang jala.
[G2675](#) [G3588](#) [G1350](#)

Bareng nglajengake tindake sawatara, Gusti Yesus mirsa Yakobus anake Zebedheus lan Yokanan sadulure lagi ana ing prau ndandani jalane.

20 καὶ εὐθύς ἐκάλεσεν αὐτούς; καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν
 lan énggal nimbali wong-iku; lan ninggalaken kang bapak wong-iku
[G2532](#) [G2112](#) [G2564](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0863](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)
 Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω
 Zébédéus ing kang prau karo kang buruh-upahan, lunga sawisé
[G2199](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4143](#) [G3326](#) [G3588](#) [G3411](#) [G0565](#) [G3694](#)
 αὐτοῦ.
 panjenengané.
[G0846](#)

Sakarone nuli enggal padha ditimbal dening Gusti Yesus, lan iya banjur padha ninggal Zebedheus, bapakne, ana ing prau karo para buruhe, lan banjur ndherekake Panjenengane.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναοῦμ; καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασι,
 Lan mlebet menyang Kapèrnaum; lan énggal ing-kang Sabat,
[G2532](#) [G1531](#) [G1519](#) [G2584](#) [G2532](#) [G2112](#) [G3588](#) [G4521](#)

εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκειν.
 mlebet menyang kang sinagogé, mulang.
[G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4864](#) [G1321](#)

| Kacarita lakune wis padha tekan ing kutha Kapernaum. Bareng dina Sabat, Gusti Yesus banjur tindak lumebet ing papan pangibadah lan memulang.

22 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ; ἦν γὰρ διδάσκων
 lan padha-gumun amargi kang piwulangé panjenengané; awit amargi mulang
[G2532](#) [G1605](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1322](#) [G0846](#) [G1510](#) [G1063](#) [G1321](#)

αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.
 wong-iku kados panguwasa kagungan, lan ora kados kang ahli-Torèt.
[G0846](#) [G5613](#) [G1849](#) [G2192](#) [G2532](#) [G3756](#) [G5613](#) [G3588](#) [G1122](#)

| Wong-wong padha kaeraman ngrungokake piwulange, amarga anggone paring piwulang iku kaya kang kagungan panguwasa, ora kaya para ahli Toret.

23 Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι
 Lan énggal ana ing kang sinagogé wong-iku wong ing roh
[G2532](#) [G2112](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4864](#) [G0846](#) [G0444](#) [G1722](#) [G4151](#)

ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν,
 najis, lan nguwuh,
[G0169](#) [G2532](#) [G0349](#)

| Nalika samana ing papan pangibadah kono ana wong kang kapanjangan dhemit, kang nguwuh-uwuh:

24 λέγων, Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ? ἦλθες ἀπολέσαι
 ngandika, Apa kita lan panjenengan, Yésus wong-Nasarèt? rawuh nyirnakaken
[G3004](#) [G5101](#) [G1473](#) [G2532](#) [G4771](#) [G2424](#) [G3479](#) [G2064](#) [G0622](#)

ἡμᾶς? οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ!
 kita? kula-mangertos panjenengan sinten ana, kang Suci saking-kang Gusti-Allah!
[G1473](#) [G1492](#) [G4771](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0040](#) [G3588](#) [G2316](#)

| "Paduka tumut-tumut punapa kaliyan kawula, dhuh Gusti Yesus saking Nasaret? Rawuh Paduka punapa badhe nyirnakaken kawula? Kawula mangretos Paduka punika sinten: Ingkang asipat suci, kagunganipun Allah."

25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἐξελθε ἐξ
 lan ndukani dhèwèké kang Yésus, ngandika, Menenga, lan metua saking
[G2532](#) [G2008](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G5392](#) [G2532](#) [G1831](#) [G1537](#)

αὐτοῦ!
 dhèwèké!
[G0846](#)

| Nanging banjur didukani dening Gusti Yesus, pangandikane, "Meneng, metua saka wong iku!"

26 καὶ σπαράξαν αὐτὸν, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ φωνῆσαν φωνῇ
 lan nggègèr dhèwèké, kang roh kang najis, lan nguwuh swara
[G2532](#) [G4682](#) [G0846](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0169](#) [G2532](#) [G5455](#) [G5456](#)

μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.
 sora, metu saking dhèwèké.
[G3173](#) [G1831](#) [G1537](#) [G0846](#)

| Wong kan kapanjangan banjur kececengan marga saka panggawene dhemit mau lan jerit-jerit nuli metu saka wong mau.

27 καὶ ἔθαμβήθησαν ἅπαντες, ὥστε συζητεῖν <πρὸς> ἑαυτοὺς, λέγοντας,
lan padha-gumun kabèh, nganti padha-takon marang awaké-dhéwé, ngandika,
[G2532](#) [G2284](#) [G0537](#) [G5620](#) [G4802](#) [G4314](#) [G1438](#) [G3004](#)

Τί ἐστὶν τοῦτο διδαχὴ καινῆ? κατ' ἐξουσίαν, καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς
Ara iki iki piwulang anyar? kanthi panguwasa, lan kang roh-roh kang
[G5101](#) [G1510](#) [G3778](#) [G1322](#) [G2537](#) [G2596](#) [G1849](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#)

ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ!
najis dhawuhi, lan padha-manut panjenengané!
[G0169](#) [G2004](#) [G2532](#) [G5219](#) [G0846](#)

| Kabeh wong padha sumlengeren, nganti padha takon-tinakon, “Ara ta iki? Piwulang anyar kagiyarake kanthi panguwasa. Dalah dhemit-dhemit diprentah iya padha nurut.”

28 καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθύς, πανταχοῦ εἰς ὅλην
lan sumebar kang kabar panjenengané énggal, ing-ngendi-endi menyang saindengé
[G2532](#) [G1831](#) [G3588](#) [G0189](#) [G0846](#) [G2112](#) [G3837](#) [G1519](#) [G3650](#)

τὴν περιχώρον τῆς Γαλιλαίας.
kang wilayah-sakiwa-tengen ing-kang Galiléa.
[G3588](#) [G4066](#) [G3588](#) [G1056](#)

| Pawarta bab Panjenengane iki banjur énggal sumebar tekan ngendi-endi ana ing wewengkon Galilea.

29 Καὶ εὐθύς, ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν
Lan énggal, saking kang sinagogé metu, rawuh menyang kang omahé
[G2532](#) [G2112](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4864](#) [G1831](#) [G2064](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3614](#)

Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
Simon lan Andréas, karo Yakobus lan Yohanes.
[G4613](#) [G2532](#) [G0406](#) [G3326](#) [G2385](#) [G2532](#) [G2491](#)

| Sawise saka ing papan pangibadah banjur padha menyang ing omahe Simon lan Andreas, karo Yakobus lan Yokanan.

30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. καὶ εὐθύς
kang nanging maratuwané-wadon Simon gerah demam. lan énggal
[G3588](#) [G1161](#) [G3994](#) [G4613](#) [G2621](#) [G4445](#) [G2532](#) [G2112](#)

λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.
matur marang-panjenengané bab dhèwèké.
[G3004](#) [G0846](#) [G4012](#) [G0846](#)

| Ibune maratuwa Simon ngaleh ing paturon, jalaran lara panastis. Gusti Yesus banjur diaturi uninga bab larané iku.

31 καὶ προσελθὼν, ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρός. καὶ ἀφήκεν
lan nyedhak, nangèkaken dhèwèké, nyekel kang tangan. lan ilang
[G2532](#) [G4334](#) [G1453](#) [G0846](#) [G2902](#) [G3588](#) [G5495](#) [G2532](#) [G0863](#)

αὐτήν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.
dhèwèké kang demam, lan ngladosi wong-iku.
[G0846](#) [G3588](#) [G4446](#) [G2532](#) [G1247](#) [G0846](#)

| Kang lara banjur dirawuhi, tangane diasta lan ditangekake. Padha sanalika ilang lelarane, banjur ngladeni tamu-tamune.

32 Ὅψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς
 Sonten nanging kelakon, nalika surup kang srengéngé, padha-nggawa marang
[G3798](#) [G1161](#) [G1096](#) [G3753](#) [G1416](#) [G3588](#) [G2246](#) [G5342](#) [G4314](#)

αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.
 panjenengané kabèh kang gerah nandang, lan kang kesurupan-dhemit.
[G0846](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2560](#) [G2192](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1139](#)

| Bareng sore, sasuruping srengenge, wong-wong kang lara lan kang kasurupan dhemit, padha disowanake kabeh marang ngarsane Gusti Yesus.

33 καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν.
 lan ana saindengé kang kutha nglumpuk ing kang lawang.
[G2532](#) [G1510](#) [G3650](#) [G3588](#) [G4172](#) [G1996](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2374](#)

| Wong sakutha kabeh padha kumrubut ana ing ngarep lawang.

34 καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια
 lan nyarasaken akèh gerah nandang manéka-werna penyakit, lan dhemit
[G2532](#) [G2323](#) [G4183](#) [G2560](#) [G2192](#) [G4164](#) [G3554](#) [G2532](#) [G1140](#)

πολλὰ ἐξέβαλεν. καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι
 akèh ngusir. lan ora marengaken ngomong kang dhemit, amargi
[G4183](#) [G1544](#) [G2532](#) [G3756](#) [G0863](#) [G2980](#) [G3588](#) [G1140](#) [G3754](#)

ἤδειςαν αὐτὸν (Χριστὸν εἶναι).
 padha-ngerti panjenengané (Kristus ana).
[G1492](#) [G0846](#) [G5547](#) [G1510](#)

| Gusti Yesus banjur nyarasake wong-wong kang padha nandhang lelara warna-warna lan nundhungi dhemit akeh. Dhemit-dhemit iku ora diparengake calathu, jalaran wis padha ngreti marang Panjenengane.

35 Καὶ πρῶτῃ, ἔννουχα λίαν, ἀναστάς, ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον
 Lan ésuk, isih-peteng banget, wungu, metu lan tindak menyang sepi
[G2532](#) [G4404](#) [G1773](#) [G3029](#) [G0450](#) [G1831](#) [G2532](#) [G0565](#) [G1519](#) [G2048](#)

τόπον, κάκεϊ προσηύχετο.
 panggonan, lan-ing-kono ndedonga.
[G5117](#) [G2546](#) [G4336](#)

| Bareng bangun esuk, nalika isih peteng, Gusti Yesus wungu lan banjur miyos, tumuli tindak menyang panggonan kang sepi lan ndedonga ana ing kono.

36 καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;
 lan nguber panjenengané Simon, lan kang karo panjenengané;
[G2532](#) [G2614](#) [G0846](#) [G4613](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#)

| Simon lan kanca-kancane iya banjur nusul.

37 καὶ εὔρον αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι Πάντες
 lan ketemu panjenengané, lan matur marang-panjenengané, yèn Kabèh
[G2532](#) [G2147](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3956](#)

ζητοῦσίν σε!
 nggolèki panjenengan!
[G2212](#) [G4771](#)

| Barang wis ketemu, padha matur: "Sadaya sami madosi Paduka."

38 καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔγωμεν ἄλλαχοῦ εἰς τὰς
lan ngandika marang-wong-iku, Ayo-mangkat panggonan-liyané menyang kang
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0071](#) [G0237](#) [G1519](#) [G3588](#)
ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω; εἰς τοῦτο γὰρ
cedhak kutha-kutha, supaya uga ing-kono Aku-nguwuh-uwuh; kanggo iki amargi
[G2192](#) [G2969](#) [G2443](#) [G2532](#) [G1563](#) [G2784](#) [G1519](#) [G3778](#) [G1063](#)
ἐξῆλθον.
Aku-metu.
[G1831](#)

| Paring wangsulane, “Ayo padha menyang panggonan liyane, menyang ing kutha-kutha sing cedhak, Aku arep nggelarake Injil mrono uga, amarga iya iku prelune anggonku teka.”

39 καὶ ἦλθεν, κηρύσσω εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, εἰς ὅλην
lan rawuh, nguwuh-uwuh ing kang sinagogé-sinagogé wong-iku, ing saindengé
[G2532](#) [G2064](#) [G2784](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4864](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3650](#)
τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.
kang Galiléa, lan kang dhemit ngusir.
[G3588](#) [G1056](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1140](#) [G1544](#)

| Panjenengane banjur ndlajahi tanah Galilea kabeh lan nggelarake Injil ana ing papan-papan pangibadah ing kono sarta nundhungi dhemit.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ
lan rawuh marang panjenengané wong-kusta, nyuwun panjenengané lan
[G2532](#) [G2064](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3015](#) [G3870](#) [G0846](#) [G2532](#)
γονυπετῶν, [καὶ] λέγων αὐτῷ, ὅτι Ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με
sujud, lan matur marang-panjenengané, yèn Menawi kersa, saged me
[G1120](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G1437](#) [G2309](#) [G1410](#) [G1473](#)
καθαρίσαι.
nyucèni.
[G2511](#)

| Tumuli ana wong lara budhugen sowan ing ngarsane Gusti Yesus, banjur jengkeng sarta nyuwun tulung marang Panjenengane, ature: “Manawi Paduka karsa, tamtu saged mbirat najis kawula.”

41 καὶ σπλαγχνισθεῖς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἦψατο, καὶ λέγει
lan welasan, nguluraken kang tangan panjenengané, ndemèk, lan ngandika
[G2532](#) [G4697](#) [G1614](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G0680](#) [G2532](#) [G3004](#)
αὐτῷ, Θέλω, καθαρίσθητι.
marang-panjenengané, Aku-kersa, dadiya-suci.
[G0846](#) [G2309](#) [G2511](#)

| Gusti Yesus trenyuh ing galih marga saka welas, banjur mulung astane, ndemek marang wong mau sarta ngandika: “Aku karsa, birata najismu!”

42 καὶ εὐθύς ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.
lan énggal ilang saking panjenengané kang kusta, lan dadi-suci.
[G2532](#) [G2112](#) [G0565](#) [G0575](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3014](#) [G2532](#) [G2511](#)

| Sanalika iku uga ilang lelarane budhug temah wis birat najise.

43 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθύς ἐξέβαλεν αὐτόν,
lan ngancam marang-panjenengané, énggal ngentasaken panjenengané,
[G2532](#) [G1690](#) [G0846](#) [G2112](#) [G1544](#) [G0846](#)

| Wong mau banjur enggal kadhawuhan lunga kanthi kaweling wanti-wanti:

44 καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς. ἀλλὰ
lan ngandika marang-panjenengané, Élinga sapa-waé apa-waé aja-kandha. Nanging
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3708](#) [G3367](#) [G3367](#) [G3004](#) [G0235](#)

ὑπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ
lungaa, awakmu tuduhna marang-kang imam, lan saosna bab kang
[G5217](#) [G4572](#) [G1166](#) [G3588](#) [G2409](#) [G2532](#) [G4374](#) [G4012](#) [G3588](#)

καθαρισμοῦ σου, ἃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
panyucèn panjenengan, kang dhawuh Musa, kanggo paseksi wong-iku.
[G2512](#) [G4771](#) [G3739](#) [G4367](#) [G3475](#) [G1519](#) [G3142](#) [G0846](#)

“Poma, kowe aja pisan-pisan kandha-kandha bab iki marang sapa bae, nanging lungaa, awakmu tuduhna marang imam, sarta caosna pisungsung birating najismu, kaya kang wis kadhawuhake dening Nabi Musa, minangka paseksi marang wong kabeh.”

45 ὁ δὲ ἐξελθὼν, ἤρξατο κηρῦσαι πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν
kang nanging metu, wiwit nguwuh-uwuh akèh lan nyiaraken kang
[G3588](#) [G1161](#) [G1831](#) [G0756](#) [G2784](#) [G4183](#) [G2532](#) [G1310](#) [G3588](#)

λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερώς εἰς πόλιν
pangandika, nganti ora-bisa-manèh panjenengané bisa blaka menyang kutha
[G3056](#) [G5620](#) [G3371](#) [G0846](#) [G1410](#) [G5320](#) [G1519](#) [G4172](#)

εἰσελθεῖν; ἀλλ’ ἔξω ἐπ’ ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς
mlabet; nanging njaba ing sepi panggonan ana, lan padha-teka marang
[G1525](#) [G0235](#) [G1854](#) [G1909](#) [G2048](#) [G5117](#) [G1510](#) [G2532](#) [G2064](#) [G4314](#)

αὐτὸν πάντοθεν.
panjenengané saka-ngendi-endi.
[G0846](#) [G3840](#)

Ewadene wong mau saundure banjur martak-martakake lelakon mau, disuwurake menyang ing ngendi-endi, satemah Gusti Yesus ora bisa kanthi ngedheng lumebet ing kutha. Panjenengane lereb ana ing jaba, ana ing panggonan-panggonan kang sepi, naning wong-wong saka ngendi-endi iya meksa padha sowan menyang ing ngarsane.